

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **M. P. T.**, zastoupeného Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem v Praze 1, Václavské nám. 21, za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 7. 2005, č. j. 46 Az 3/2005 - 33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 9. 12. 2004, č. j. OAM-1859/VL-19-12-2004, nebyl stěžovateli dle ust. § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, o které rozhodl krajský soud napadeným rozsudkem tak, že ji zamítl, neboť správní orgán si opatřil dostatek podkladů pro své rozhodnutí, řádně zjistil skutečný stav věci a rozhodnutí dostatečně odůvodnil.

Ve včas podané kasační stížnosti namítl stěžovatel stížní důvody uvedené v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel má za to, že správní orgán porušil ust. § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46, § 47 odst. 3 a § 34 odst. 1 správního řádu a rovněž ust. § 12 zákona o azylu. Domnívá se, že jako účastník řízení vyvinul maximální úsilí k tomu, aby doložil svá tvrzení, když to byl správní orgán, kdo si neopatřil dostatečné množství podkladů. S ohledem na specifickou azylového řízení je dle stěžovatele nutno konstatovat, že tíha důkazního břemene zde nedopadá pouze na jeho osobu, ale měla by být rovnoměrně rozdělena mezi něj a správní orgán, který disponuje aparátem ke zjištění relevantních skutečností. Bylo proto na správním orgánu, aby si obstaral takové informace, které by mu umožnily objektivně rozhodnout, zda se v případě stěžovatele jedná skutečně o důvodné obavy z pronásledování. Odkázal na čl. 195 – 219 Příručky k postupům a kritériím pro určování postavení uprchlíků vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN v roce 1992. Dle stěžovatele se správní orgán omezil na konstatování, že hnutí Southern Cameroons National Council, jehož je stěžovatel členem, je separatistická ilegální organizace, když zhodnocení činnosti této organizace je věcí velmi komplikovanou. Informace správního orgánu byly převážně získávány od kamerunských státních úřadů, což nelze považovat za legitimní. Správní orgán vůbec neproověřil, zda byl stěžovatel skutečně zadržen, fyzicky napaden a zavražďován v souvislosti se svou politickou činností, tedy jestli může mít důvodné obavy z perzekuce. Správní orgán nevyvinul žádnou aktivitu k tomu, aby si jakékoliv podklady opatřil; omezil se toliko na negaci tvrzení stěžovatele, proto porušil ust. § 3 odst. 3 správního řádu. Rozhodnutí správního orgánu nesplňuje požadavky na správní rozhodnutí dle ust. § 47 správního řádu, a to zejména v části týkající se podkladů pro rozhodnutí a hodnocení důkazů. Rovněž napadený rozsudek soudu neodpovídá ust. § 157 odst. 2 o.s. ř., když tento tvrzení stěžovatele označil za nevěrohodné, aniž by k takovému tvrzení shromáždil dostatečné množství argumentů; proto je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, uvedl, že se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozhodnutí krajského soudu bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Tvrzení stěžovatele jsou i přes jejich obsáhlost vesměs stejně obecná jako v předcházejícím řízení, když ani nyní nevyvrací pochybnosti o jeho výpovědi. Navrhl zamítnutí jak kasační stížnosti, tak i návrhu na přiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 12. 5. 2004 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 28. 5. 2004 byl se stěžovatelem veden, v anglickém jazyce, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky a dne 24. 11. 2004 doplňující pohovor, ze kterých byly vyhotoveny protokoly. Stěžovatel uvedl, že je členem hnutí The Southern Cameroons National Council (dále též „SCNC“). V Kamerunu byl chycen tajnou policií, odvezen na neznámé místo, zavražďován, bit a obtěžován. Tajná policie mu zapálila dům a odvěkla bratra. Jednoho dne mu jeho právník sdělil, aby přišel na letiště v Dovoale a odcestoval, když prohlásil, že to je jediný způsob, jak může být zachráněn.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Vzhledem k okolnosti, že stěžovatel uvádí jako právní důvody kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál ve spisu obsažený, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění skutkového závěru. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro to, že není zřejmé, proč rozhodující orgán, tedy soud, rozhodl tak, jak rozhodl. Tak je tomu tehdy, jestliže rozhodnutí neobsahuje odůvodnění nebo je toto odůvodnění nesrozumitelné. Další z důvodů, pro který je možno podat kasační stížnost, je nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Význam tohoto ustanovení je nutno posuzovat podle toho, zda se rozhodnutí soudu prvního stupně opírá či neopírá o důvody, které umožňují dospět k určitému výroku rozhodnutí. Jiná vada v řízení před soudem, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, spočívá např. v neúplném či nedostatečném znaleckém posudku. Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu ani v rozhodnutí správního orgánu neshledal. Rozhodnutí obou orgánů plně vycházejí ze spisového materiálu a byla vydána v souladu s právním řádem.

Ve své kasační stížnosti stěžovatel dále namítá, že správní orgán nezjistil dostatečně skutkový stav věci. Nejvyšší správní soud však tento názor stěžovatele nesdílí. Správní orgán provedl v průběhu azylového řízení se stěžovatelem pohovory, jejichž účelem bylo spolehlivé zjištění skutečného stavu věci. Bylo proto zcela legitimním postupem, za situace, kdy stěžovatel nepředložil na podporu svých tvrzení jediný důkazní prostředek, že správní orgán vzájemně srovnal stěžovatelovy výpovědi učiněné s časovým odstupem. Nelze než souhlasit se správním orgánem, že tyto vykazují podstatné rozpory. Je jen těžko představitelné, že by osoba, která byla podrobena mučení, zaměnila časový údaj délky tohoto mučení tak, že by si nebyla jista, zda-li se jednalo o jeden měsíc (žádost o udělení azylu) nebo o jeden den (první a druhý pohovor). Stěžovatel dále tvrdil, že po návratu domů zjistil od anglicky mluvící policistky, že někteří lidé, kteří byly zatčeni, se již nevrátí, protože budou zabiti, proto dostal strach a utekl do buše (pohovor ze dne 28. 5. 2004).

V pohovoru ze dne 24. 11. 2004 však uvádí, že byl po návratu domů dlouho nemocen, byl jednou v nemocnici, pak za ním docházel lékař a dostával silná sedativa, když do buše odešel poté, co se vyléčil. V ústním jednání před krajským soudem konaném dne 26. 7. 2005 pak sdělil, že do nemocnice nešel, protože měl strach. Rovněž tuto skutečnost lze považovat za zásadní, neboť je zřejmé, že se stěžovatelovy výpovědi liší podstatným způsobem (a to i v případě jeho vlastní činnosti pro SCNC, jak je podrobně rozebráno v rozhodnutí správního orgánu). Správní orgán porovnal stěžovatelovu výpověď taktéž s Příručkou Ministerstva vnitra Velké Británie z dubna roku 2002, dále se Zprávou MZV USA o dodržování lidských práv v Kamerunu za rok 2003 ze dne 25. 2. 2004 a v neposlední řadě i s vlastními informacemi zjištěnými správním orgánem. Je patrné, že stěžovatel se také mýlí např. v hodnocení organizace SCNC, jak je vnímána v jeho domovské zemi, a rovněž jaké má cíle.

Jak již Nejvyšší správní soud uvedl ve svém rozsudku ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40, www.nssoud.cz, „jelikož často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem než vlastní věrohodnou výpovědí, je srovnání skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru významným měřítkem jeho věrohodnosti. Pokud tedy žadatel některé podstatné skutečnosti vůbec nezmíní ve své žádosti a zejména ve vlastnoručně psaném prohlášení a uvede je až u pohovoru, nelze správnímu orgánu vytýkat, že k nim přistupuje s určitou mírou pochybností.“ Nelze proto vytýkat správnímu orgánu, že řádně nezjistil skutečný stav věci, když ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že to byl stěžovatel, který svou rozpornou výpovědí vrhl na svá tvrzení stín pochybností, když je zřejmé, že správní orgán zjišťoval pro věc podstatné skutečnosti nejen vlastní činností, nýbrž i za pomoci orgánů jiných států. Rovněž tak není možno vytýkat soudu, že jeho rozhodnutí neobsahuje všechny náležitosti soudního rozhodnutí. Naopak jsou z něho jednoznačně seznatelné jednotlivé návrhy a tvrzení účastníků řízení, jejich právní i skutkové hodnocení ve světle námitek podaných v žalobě a rovněž závěry, ke kterým soud dospěl.

S ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nepřihlédl k odkazu stěžovatele na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků a na ust. § 47 správního řádu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že rozhodnutím ve věci odpadl pro vydání předmětného usnesení důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl,

proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Další účastník nárok na náhradu nákladů řízení nevznosl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu